

רב אחאי גאון משבחה

העליה לארץ ישראל, כוח הויתור וספר השאלות

מסע של אמונה – ממדות טובות ביום חל ועד לכבוד שבת קדש.

גדול דור בבבל

רב אחאי משבחא
היה מגדולי
תלמידי החכמים.
הוא למד תורה
באהבה וחינך
ליראת שמים.

בתקופת הגאונים,
בבל הייתה מרכז
התורה הגדול
בעולם.

כלם היו בטוחים שהוא יהיה
'ראש הישיבה' הבא!

הַרֵב וְתַלְמִידוֹ הַמּוֹבֵהָק

רַב נְטְרוּנָאי – שָׁמְשׁוֹ וְתַלְמִידוֹ הַקָּרוֹב
שֶׁל רַב אֲחָאי. אוֹהֵב אֶת הַשֵּׁם וְלוֹמֵד
יוֹמֵד יוֹמָם וְלַיְלָה.

רַב אֲחָאי – הַמּוֹרֶה הַגָּדוֹל שְׁמוּסֵר
אֶת הַתּוֹרָה בְּמַסִּירוֹת.

החלטה המפתיעה של ריש גלותא

1. ישיבת פומבדיתא
צריכה ראש ישיבה חדש.

2. מנהיג היהודים
('ריש גלותא')
מכריז מי יבחר.

אני ממנה את
רב נטרונאי התלמיד
לראש הישיבה!

אבל מה עם
רב אחאי הגדול?

עֲנוּה אַמְתִּית – הַכּוֹחַ לְוִיתָר

- הַמִּצָּב: הַתְּלִמִּיד קִבֵּל אֶת הַתְּפִקִּיד, וְהָרַב – לֹא.
- הַתְּגוּבָה שֶׁל רַב אַחֲאִי: לֹא כָעֵס, לֹא עֲצוּב וְלֹא רַב עַל כָּבוֹד. הוּא יָדַע שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה מֵאֵת הַנֶּשֶׁם!
- הַתּוֹצָאָה: רַב אַחֲאִי שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תְּלִמִּידוֹ וְוִיתָר בְּאַהֲבָה.

עולים קדימה – העליה לארץ ישראל

אני עולה לארץ ישראל!

רב אחאי קיבל החלטה
קדושה ושמחה:

במקום להשאר בבבל
ולהרגיש פגוע...

כך נכתב באגרת
רב שרירא גאון:
רב אחאי עזב הכל
ועלה לארץ הקודש.

ספר 'השאלות' – אור חדש בארץ ישראל

1.

הראשון במינו! – הספר הראשון שנכתב אחרי חתימת התלמוד.

2.

דְּרָשׁוֹת בְּהֶלְכָּה – מסֵּדֶר לפי סֵדֶר פרשות השבוע והמצוות.

3.

ללמד מתוך שאלה – הספר פותח ותשובה, כדי לעורר את התלמידים.

השאלתא הראשונה: בריאת העולם והשבת

פרשת בראשית - שבת קודש

שְׁמַחֲיָיִם בֵּית יִשְׂרָאֵל לְנוּחַ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת...

בפרשה הראשונה שבתורה, רב אחאי עוצר כדי ללמד אותנו את היסוד של
האמונה שלנו – מדוע אנחנו שומרים שבת?

מַנְשֵׁל הַבַּיִת וְהַסְּעוּדָה ('הַלּוּלָא')

הַנְּמַנְשֵׁל (הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא)

הַנֵּשֶׁם בָּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּשֵׁשֶׁת יָמִים.
בְּשֶׁהָעוֹלָם הָיָה שָׁלֵם, הַנֵּשֶׁם 'עָשָׂה סְעוּדָה'
וְנָח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי – בֵּרַךְ אוֹתוֹ וְקִדָּשׁ אוֹתוֹ!

הַמַּנְשֵׁל (אָדָם)

כַּאֲשֶׁר אָדָם בּוֹנֶה בַּיִת (עֲבוּדָה קִנְיָה),
וְהַבַּיִת מוֹכֵן וְיָפֶה – הוּא עוֹשֶׂה סְעוּדָת
מִצּוּה וְשִׂמְחָה עֲנֻקִית ('הַלּוּלָא').

בקשת השם מעם ישראל

”נוחו ביום השבת, כדי
שתנוחו בו כפי שאני נחתים!”

רב אחאי מלמד אותנו שהשבת היא מתנה של אהבה.
מצוות 'זכור את יום השבת לקדשו' היא הזמנה של מלך
מלכי המלכים לשמח יחד אתו בסיום הבניה.

מצות 'עונג שבת'

אסור להיות בצער או לצום בשבת! (וקראת לשבת ענג)

1

"מיכלא' (מאכלים):
לאכל אוכל טעים ומיוחד
לכבוד היום.

2

"משתיא' (משקאות):
לשתות משקה משבח
שמשמח את הלב.

אנחנו מקדשים את השם דוקא על ידי דברים גשמיים!

'וּכְבִּדְתוּ' – בְּגָדֵי שַׁבָּת אֵינָם כְּבִגְדֵי חֹל!

מְלַבֵּד הָאָכָל (הָעֵנָג), יֵשׁ אֶת מִצּוֹת הַכָּבוֹד. הַבְּגָדִים הַנִּקְיִים וְהַחֲגִיגִיִּים
שֶׁלָּנוּ מֵרָאִים לָשֵׁם שְׂאֵנָחֵנוּ מִתְכוֹנְנִים אֵלָיו כְּמוֹ לְפָגִישָׁה עִם מֶלֶךְ!

מָה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ עַל בְּגָדֵי הַשַּׁבָּת?

רב הונא

1. מי שיש לו בגדים אחרים – יחליף לכבוד שבת.
2. מי שאין לו – "ישלשל בבגדיו" (יסדר, ינקה וייפה אותם עד כמה שאפשר!).

רבי יוחנן היה קורא לבגדים שלו "מכבדותי!"
הבגדים הם אלו שעוזרים לו לכבד את השבת הקדושה.

ממדות טובות למצוות קדושות – הדרך של רב אחאי

עֲנֹוה:

ותר על כבודו
בבבל למען תלמידו.

קִדְשָׁה:

בחר לעלות
לארץ ישראל.

תּוֹרָה:

זכה לכתב את
'ספר השאלות'
לכל עם ישראל.

כְּבוֹד לִשְׁמִי:

זה שותר על הכבוד שלו,
למד את עם ישראל
לנצח איך לכבד
לכבד את השבת!

הלקח שלנו – מויתור מגיעים לגדולה!

גדולה אמתית לא משיגים במריבות על
תפקידים, אלא במדות טובות, באהבת השם ובוותור!
כשאדם מוותר, השם מאיר את דרכו ונותן לו את
הזכות להאיר את העולם בתורתו ובשמחת השבת.

שבת שלום ומבורך!